

Sygn. akt III AUa 33/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Zofia Rybicka - Szkibiel
Sędziowie:	SSA Barbara Białecka (spr.) SSA Urszula Iwanowska
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2013 r. w Szczecinie

sprawy D. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o wysokość świadczenia

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 29 listopada 2012 r. sygn. akt IV U 1324/12

oddala apelację.

SSA Urszula Iwanowska SSA Zofia Rybicka - Szkibiel SSA Barbara Białecka

Sygn. akt III AUa 33/13

Uzasadnienie:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K., decyzją z dnia 10 października 2012r. odmówił ubezpieczonemu D. K. wypłaty renty z tytułu niezdolności do pracy w zbiegu z emeryturą.

Ubezpieczony nie zgodził się z wydaną decyzją podnosząc, że organ rentowy bezprawnie zabrał mu rentę i dlatego też wniósł o przyznanie mu emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy w Koszalinie wyrokiem z dnia 29 listopada 2012 r. sygn. akt IV U 1324/12 oddalił odwołanie ubezpieczonego. W ustaleniach faktycznych wskazał, iż ubezpieczony D. K. urodzony (...), w dniu 3 września 2012

r. wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o wypłatę świadczenia zbiegowego w postaci całej emerytury i połowy renty z tytułu niezdolności do pracy. Ubezpieczony posiadał uprawnienia do pobierania renty z ogólnego stanu zdrowia od 26 stycznia 1978 r., przy czym od 1990 r. świadczenie było przyznane na stałe. Emeryturę przyznano ubezpieczonemu decyzją z dnia 17 maja 1990 r., począwszy od dnia 1 grudnia 1989 r. zawieszając prawo do renty inwalidzkiej. Ubezpieczony występował o uprawnienia do renty inwalidy wojennego, jednakże nigdy nie nabył prawa do takiego świadczenia (sprawy były także przedmiotem postępowania sądowego sygn. akt IVU 128/92, IVU 184/95, IVU 2529/98, IVU 396/00, IVU 47/02).

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny sąd wskazał, iż zgodnie z art.69 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin obowiązującej w dniu wydania decyzji o przyznaniu emerytury w razie zbiegu u jednej osoby prawa do emerytury i renty albo rent przewidzianych w ustawie, wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego.

Ubezpieczony decyzją z dnia 17 maja 1990r. miał przyznane prawo do emerytury i wypłacana ona była na podstawie art. 69 ust. 1 w/w ustawy gdyż świadczenie to było wyższe od pobieranej renty inwalidzkiej. Ubezpieczony nie odwołał się od tej decyzji i decyzja ta uprawomocniła się.

W dniu 3 września 2012r. ubezpieczony wystąpił z nowym wnioskiem o świadczenie zbiegowe tj. o emeryturę i rentę, podnosząc, że została mu ona przyznana na stałe.

Zgodnie z art. 95 ustawy z dnia 17 grudnia 1988r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2009r., 153 poz. 1227 ze zm.) w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez ubezpieczonego.

Zdaniem Sądu Okręgowego, organ rentowy zasadnie odmówił ubezpieczonemu na podstawie art.95 ust. 1 wymienionej ustawy wypłaty pełnej emerytury i połowy renty, albowiem przyznana emerytura jest wyższa od renty.

Jednocześnie sąd miewi wskazał, że ustawodawca w art. 96 w/w ustawy wskazuje katalog świadczeń, które mogą być wypłacane w zbiegu ze świadczeniami z ustawy, a są to renta inwalidy wojennego lub wojskowego, renta z tytułu niezdolności do pracy w związku z pobytem w miejscach, o których mowa w ustawie kombatanckiej i renta z tytułu wypadku przy pracy i chorób zawodowych, o których jest mowa w ustawie wypadkowej. Ubezpieczony nie posiada uprawnień do w/w rent.

W tym stanie rzeczy, stosownie do treści art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił odwołanie ubezpieczonego jako bezzasadne.

Apelację wywiódł ubezpieczony, który podał, że wydany wyrok jest nierzetelny, niesprawiedliwy, nieadekwatny do przedstawionych faktów a jego treść wyraźnie zmierza do legalizacji bezprawnych działań ZUS oddział w K.. Wskazał także, iż rentę przyznała mu komisja lekarska w wyniku czego otrzymał decyzję przyznającą mu to świadczenie z dnia 30 marca 1978 r. znak Rp (...), która nie została dotychczas odwołana. Decyzją tą zakwalifikowano go do III gr. inwalidów tj. inwalidztwa powstałego z innych przyczyn niż wypadek przy pracy, a nie jak określono w wyroku „z przyczyn ogólnego stanu". Dalej apelujący podniósł, iż przyczyną inwalidztwa mogą także być przeżycia wojenne, wojskowe i obozowe. W jego przypadku inwalidztwo powstało wyłącznie w związku z przeżyciami w czasie II Wojny Światowej w ciężkim obozie pracy i działań w partyzantce AK, co potwierdza dokumentacja dołączona do uzupełnienia odwołania.

Tak podnosząc, apelujący wniósł o wznowienie wstrzymanych wpłat 50% renty inwalidzkiej od dnia wstrzymania do chwili obecnej i na bieżąco 100% emerytury.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego okazała się bezzasadna.

Ustalenia dotyczące stanu faktycznego w niniejszej sprawie nie budzą wątpliwości stron, ani Sądu Apelacyjnego. Analiza akt sprawy, w kontekście zarzutów środka zaskarżenia prowadzi do konstatacji, że kwestią sporną pozostała wykładnia obowiązujących przepisów w zakresie zbiegu prawa do emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Skarżący nie kwestionuje bowiem okoliczności przyznania prawa do powyższych świadczeń, ani też sposobu wyliczenia ich wysokości ale podważa eliminację zbiegu w znaczeniu jednoczesnego pobierania emerytury i renty, domagając się wypłacenia mu emerytury i części renty.

Przechodząc do meritum sprawy wskazać należy, iż regulacja art. 96 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przewiduje co prawda wyjątki od obowiązującej na gruncie ubezpieczeń społecznych zasady niekumulacji świadczeń, co oznacza możliwość pobierania więcej niż jednego świadczenia, ale w przypadku ubezpieczonego nie występuje taka sytuacja. Katalog świadczeń, które mogą być wypłacane w zbiegu ze świadczeniami z ustawy to renta inwalidy wojennego lub wojskowego, renta z tytułu niezdolności do pracy w związku z pobytem w miejscach, o których mowa w ustawie kombatanckiej, renta z tytułu wypadku przy pracy i chorób zawodowych, oraz renta spowodowana wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy, o których jest mowa w ustawie wypadkowej. Ubezpieczony, co prawidłowo wskazał Sąd Okręgowy - nigdy nie nabył prawa do renty inwalidy wojennego, mimo że kilkakrotnie prowadzono w tym przedmiocie postępowania zarówno przed organem rentowym, jak i sądem. Nie ma on także prawa do żadnej innej z rent wymienionych w art. 96 ustawy emerytalnej.

Skoro zatem ubezpieczony posiadał prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia od dnia 26 stycznia 1978 r., przy czym świadczenie to od 1990 roku przyznano mu na stałe, a decyzją z dnia 17 maja 1990 r., przyznano mu emeryturę począwszy od dnia 1 grudnia 1989 r., to nie było podstaw do wypłacenia mu świadczenia zbiegowego. W zgodzie bowiem z art. 95 ww. ustawy, zbieg prawa do kilku świadczeń określonych w ustawie rodzi dla organu rentowego obowiązek wypłaty tylko jednego – wyższego – świadczenia zgodnie z regułą wyrażoną w tym przepisie, przy czym wybór świadczenia przysługuje zainteresowanemu i jeżeli zażąda on wypłaty niższego świadczenia, żądanie musi być uwzględnione. Jeśli zainteresowany nie złoży żadnego oświadczenia w tej kwestii, organ rentowy kontynuuje wypłatę świadczenia wyższego. W przypadku apelującego wyższym świadczeniem jest emerytura i dlatego też to świadczenie jest ubezpieczonemu wypłacane.

Reasumując, zdaniem Sądu Apelacyjnego w sytuacji ubezpieczonego nie zachodzi możliwość zastosowania wobec niego prawa zbiegowego, albowiem w jego przypadku nie zachodzi żadna z okoliczności wymienionych w art. 96, a żaden inny przepis takiego zabiegu również nie przewiduje.

Kierując się powyższym, Sąd Apelacyjny uznał rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego za prawidłowe i w oparciu o dyspozycję art. 385 k.p.c. oddalił apelację ubezpieczonego jako bezzasadną.

SSA Urszula Iwanowska SSA Zofia Rybicka - Szkibieli SSA Barbara Białicka